

ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๑๔๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

เรื่อง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ

พ.ศ. ๒๕๓๒

เรียน กระทรวง พววง กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบเกี่ยวกับเรื่องนี้

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)
ได้เสนอร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ
พ.ศ. ๒๕๓๒ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๒ ลงมติ
เห็นชอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ
พ.ศ. ๒๕๓๒ ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) เสนอ
ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามในระเบียบ
ดังกล่าวแล้ว ทั้งสำเนาที่จัดส่งมาพร้อมนี้ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๑๕๕ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ แล้ว

จึงเรียนยืนยันมา เพื่อดำเนินปฏิบัติต่อไป และขอได้โปรดแจ้งให้
ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนันต์ อนันตกุล)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติกรรม

โทร. ๒๔๒๔๑๕๐

ตรวจราชการ การปรับปรุงระบบและวิธีการตรวจราชการจากผู้ตรวจราชการของทุก
กระทรวง หน่วยงาน กรม และผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับตรวจราชการ อันได้แก่ผู้บริหาร
ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีผู้ตรวจราชการ และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ซึ่งผลที่
ได้จากการสอบถามนี้ คณะทำงานจัดการสัมมนาผู้ตรวจราชการได้นำมาใช้เป็นแนวทาง
ในการกำหนดหัวข้อการสัมมนาทังกล่าว

การสัมมนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการตรวจราชการ ครั้งที่ ๑ ได้
จัดให้มีขึ้นระหว่างวันที่ ๓ - ๔ กันยายน ๒๕๓๓ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล และ
โรงแรมรอยัล คลิฟ เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เพื่อพิจารณาวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคใน
การตรวจราชการ ความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแนวทาง วางระบบการ
ตรวจราชการ และปรับปรุงบทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจราชการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
โดยระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการ ผู้ตรวจราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัด
และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจราชการ ซึ่งเข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๔๐ คน

ในการสัมมนาครั้งนั้น ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แสดงข้อคิด ความเห็น และให้
ข้อเสนอแนะอย่างกว้างขวาง ที่นับว่าสำคัญ ๆ ได้แก่ ควรมีระเบียบกลางและคู่มือทั่วไป
ในการตรวจราชการ เพื่อให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง
และผู้ตรวจราชการกรมต่าง ๆ มีระบบ อำนาจหน้าที่ และแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องและ
ประสานส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน

เพื่อข้อคิด ความเห็น และข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมมนาเพื่อเสริมสร้าง
ประสิทธิภาพการตรวจราชการ ครั้งที่ ๑ เป็นผลในทางปฏิบัติ สำนักงานปลัดสำนักนายก-
รัฐมนตรีจึงได้แต่งตั้งคณะทำงานร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ
และคณะทำงานจัดทำคู่มือการตรวจราชการขึ้น ประกอบกับผู้ตรวจราชการและผู้ที่เกี่ยวข้อง
กับงานตรวจราชการของสำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวง หน่วยงานต่าง ๆ โดยได้
ผลที่ได้จากการสัมมนาครั้งที่ ๑ มาพิจารณาประกอบการร่างระเบียบการตรวจราชการ
และคู่มือการตรวจราชการตามความเหมาะสม

เมื่อคณะทำงานทั้ง ๒ คณะดังกล่าว ได้ปฏิบัติภารกิจเสร็จสิ้นแล้ว สำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการทว-
ราชการ ครั้งที่ ๒ ขึ้น เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๓๒ ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์
โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการ ปลัดกระทรวง และอธิบดีของทุกส่วนราชการที่มี
บุคลากรราชการ หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง บุคลากรสำนักนายกรัฐมนตรี
บุคลากรราชการกระทรวง บุคลากรราชการกรม และบุคลากรราชการจังหวัด เข้าร่วมสัมมนา
รวมทั้งสิ้น ๑๒๐ คน เพื่อร่วมกันพิจารณาร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการทว-
ราชการของบุคลากรราชการ และร่างคู่มือการทวราชการ ให้มีความเหมาะสมทั้งใน
ด้านหลักการและทางปฏิบัติ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ในการสัมมนาครั้งที่ ๒ นั้น ที่ประชุมได้พิจารณากันอย่างกว้างขวาง และ
ได้เสนอความเห็นที่เป็นประโยชน์หลายประการ ซึ่งผลการสัมมนาคครั้งนี้ ที่ประชุมได้
เห็นชอบในหลักการสำคัญของร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการทวราชการ
และร่างคู่มือการทวราชการดังกล่าว คงมีการแก้ไขเพิ่มเติมในรายละเอียดบางประการ
ซึ่งคณะทำงานร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการทวราชการ และคณะทำงาน
จัดทำคู่มือการทวราชการได้นำผลการสัมมนาดังกล่าวมาพิจารณาปรับปรุงร่างระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการทวราชการ และร่างคู่มือการทวราชการให้เป็นไป
ตามมติที่ประชุมสัมมนาเรียบร้อยแล้ว สรุปสาระสำคัญของร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการทวราชการปรากฏตามเอกสารที่แนบ

ทั้งนี้ หากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการทวราชการของบุคกร
ราชการมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการแล้ว สำนักนายกรัฐมนตรีจักได้จัดส่งคู่มือการทว
ราชการตามที่แนบ ให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติ
ต่อไป

สำนักนายกรัฐมนตรีได้นำร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการทว
ราชการของบุคกรราชการ พ.ศ. เวียนทานรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
(นายบุญเชื้อ ประเสริฐสุวรรณ) เพื่อนำกราบเรียนทานนายกรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งทาน

นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วได้มีบัญชาให้นำร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของบุตรข้าราชการ พ.ศ. เสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนในส่วนราชการที่เกี่ยวข้องของตึกปฏิบัติต่อไป ความละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาควบบ
จึงเรียนมาเพื่อโปรดเกล้าฯ เรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิลาศ โอสมานนท์)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองแผนงานและวิชาการ

โทร. ๒๕๓๓๔๖

ด่วนมาก บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กองแผนงานและวิชาการ โทร. ๕๑๒๕๕

ที่ นร ๑๐๐๗/ ๑๓๘ วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๒

เรื่อง สรุปผลการสัมมนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการตรวจราชการ ครั้งที่ ๒

เรียน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายบุญเหลือ ประเสริฐสุวรรณ)

๑. เรื่องเดิม

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๓๐ เห็นชอบและอนุมัติในหลักการตามข้อเสนอของคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เพิ่มขีดความสามารถในการตรวจราชการ เพื่อให้สามารถตรวจงานคานนโยบายและแผนงานที่สำคัญ และให้กระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงระบบการตรวจราชการ เพื่อให้สามารถตรวจงานคานนโยบายและแผนงานที่สำคัญตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ และนโยบายของรัฐบาล

เพื่อสนองตอบต่อนโยบายของรัฐมนตรีทั้งกล่าว สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยความร่วมมือของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมูลนิธิคอนราด อเคเนาว์ จึงได้กำหนดให้มี "โครงการสัมมนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการตรวจราชการ" และได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดการสัมมนาผู้ตรวจราชการ เพื่อให้มีหน้าที่ศึกษาเตรียมการจัดสัมมนาผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ

การสัมมนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการตรวจราชการ ครั้งที่ ๑ ได้จัดให้มีขึ้น ในระหว่างวันที่ ๙ - ๙ กันยายน ๒๕๓๑ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล และโรงแรมรอยัล คลิฟ เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เพื่อพิจารณาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการตรวจราชการ เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการ ผู้ตรวจราชการ ข้าราชการจังหวัด และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจราชการ เพื่อปรับปรุงแนวทางวางระบบการตรวจราชการ และบทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจราชการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนารวมทั้งสิ้น ๑๕๐ คน

ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แสดงข้อคิด ความเห็น และข้อเสนอแนะอย่าง
กว้างขวาง ที่นับว่าสำคัญ ๆ ใดแก่ การมีระเบียบกลางและคู่มือทั่วไปในการตรวจราชการ
เพื่อให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ตรวจราชการ
กรมต่าง ๆ มีระบบ อำนาจหน้าที่ และแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องและประสานส่งเสริม
สนับสนุนซึ่งกันและกัน

เพื่อให้ข้อคิด ความเห็น และข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมมนาเพื่อเสริม
สร้างประสิทธิภาพการตรวจราชการ ครั้งที่ ๑ เป็นผลในทางปฏิบัติ สำนักงานปลัดสำนัก
นายกรัฐมนตรีจึงได้แต่งตั้งคณะทำงานร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจ
ราชการ และคณะทำงานจัดทำคู่มือการตรวจราชการขึ้น โดยให้นำผลที่ได้จากการสัมมนา
ครั้งที่ ๑ มาพิจารณาประกอบการยกร่าง ความเหมาะสม

เมื่อคณะทำงานทั้ง ๒ คณะ ทัดถ้ว ได้ปฏิบัติภารกิจเสร็จสิ้นแล้ว
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพ
การตรวจราชการ ครั้งที่ ๒ ขึ้น เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๒ โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ
ในหลักการ องค์กรกระทรวง และอธิบดีของทุกส่วนราชการที่มีผู้ตรวจราชการ หัวหน้า
ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง
ผู้ตรวจราชการกรม และผู้ตรวจราชการจังหวัด โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนารวมทั้งสิ้น ๑๖๐ คน
เพื่อร่วมกันพิจารณาร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการฯ และร่าง
คู่มือการตรวจราชการ ให้มีความเหมาะสมทั้งในคานหลักการและทางปฏิบัติ เพื่อเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๒. การดำเนินการ

จากผลการพิจารณาร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจ
ราชการของผู้ตรวจราชการทั้งกล่าว ปรากฏว่าที่ประชุมได้พิจารณากันอย่างกว้างขวาง
และเสนอความเห็นที่เป็นประโยชน์รวมหลายประการ และคณะทำงานร่างระเบียบการ
ตรวจราชการได้นำมาปรับปรุงร่างระเบียบเรียบร้อยแล้ว (ปรากฏตามเอกสารที่แนบมา
พร้อมนี้)

ร่าง
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ
พ.ศ.

โดยที่การตรวจราชการมีความสำคัญในอันที่จะสนับสนุนให้การบริหารราชการแผ่นดิน และการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2530 อนุมัติตามข้อเสนอของคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ให้สำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องปรับปรุงระบบการตรวจราชการ เพื่อให้สามารถตรวจงาน ด้านนโยบายและแผนงานที่สำคัญตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายของรัฐบาล

ดังนั้น เพื่อให้บรรลุผลตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ สำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาระหว่างผู้ตรวจราชการทุกระดับ ผู้บริหารระดับสูง นักวิชาการ และผู้ว่าราชการ จังหวัด เพื่อนำผลที่ได้จากการประชุมสัมมนามาเป็นแนวทางในการปรับปรุงระบบการตรวจราชการ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น สามารถสนับสนุนและสนองนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 9 (1) และ (8) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ ของผู้ตรวจราชการ พ.ศ."

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติของคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่
กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐ
สำหรับส่วนราชการที่มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการ ให้จัดดำเนินการตรวจราชการตาม
ระเบียบนี้ด้วย

ข้อ 5 ในระเบียบนี้
"หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม สำนักงานหรือหน่วยงาน
อื่นใดของรัฐ ทั้งในราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น
หรือหน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ และ
รวมถึงสำนักงานหรือหน่วยงานของรัฐในต่างประเทศด้วย

"เจ้าหน้าที่ของรัฐ" หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงาน
ในสถานภาพอื่นในหน่วยงานของรัฐ

"ผลประโยชน์ต่อทางราชการ" หมายความว่า เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติของ
คณะรัฐมนตรี ระเบียบแบบแผน กฎ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศของทางราชการ และเป้าหมาย
ความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของแผนงาน งาน และโครงการของรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ
และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

"ผู้ตรวจราชการ" หมายความว่า ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจ
ราชการกระทรวง ผู้ตรวจราชการกรม และให้หมายความรวมถึงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่ง
ปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกัน ตามที่ ก.พ. กำหนด

"ตรวจราชการ" หมายความว่า ตรวจ ติดตามผล เฝ้าระวัง แนะนำ สืบสวนสอบสวน
สอบข้อเท็จจริง สดับรับฟังเหตุการณ์ เสนอแนะ ติดต่อประสานงาน ตรวจเยี่ยม หรือดำเนินการ
อื่นใด เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ผลผลประโยชน์ต่อทาง
ราชการ

"กระทรวง" หมายความว่ารวมถึงสำนักนายกรัฐมนตรีและทบวงด้วย

"ปลัดกระทรวง" หมายความว่ารวมถึงปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและปลัดทบวงด้วย

"กรม" หมายความว่ารวมถึงส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

"อธิบดี" หมายความว่ารวมถึงหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

"ผู้อำนวยการกอง" หมายความว่ารวมถึงหัวหน้ากอง เลขานุการกรมและหัวหน้าหน่วยงานระดับกองที่เรียกชื่ออย่างอื่นด้วย

ข้อ 6 ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด 1

การตรวจราชการ

ส่วนที่ 1

วัตถุประสงค์ของการตรวจราชการ

ข้อ 7 การตรวจราชการมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- (1) เพื่อประสานงานและเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐนํานโยบายของรัฐบาล กระทรวง และกรม ไปจัดทำแผนงาน งาน และโครงการให้ครบถ้วน
- (2) เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปโดยเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ประหยัด และสมประโยชน์ต่อทางราชการ
- (3) เพื่อทราบความก้าวหน้า ความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติงานตามแผนงาน งาน และโครงการ ตลอดจนผลกระทบอันจะพึงมี
- (4) เพื่อศึกษา วิเคราะห์ ประมวล วิจัย ประเมินผล และเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง หรืออธิบดี แล้วแต่กรณี เพื่อทราบ พิจารณา หรือวินิจฉัยสั่งการ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้สมประโยชน์ต่อทางราชการ

(5) เพื่อแนะนำ ชี้แจง กระตุ้น เร่งรัด และประสานให้การปฏิบัติงานลมประโยชน์ต่อทางราชการ และยับยั้งการปฏิบัติงานใดในกรณีที่เป็น

(6) เพื่อตรวจเยี่ยม แนะนำ ชี้แจง รับฟัง หรือสลับรับฟังทุกชั้น ความคิดเห็น และความต้องการของประชาชน ในฐานะเป็นสื่อกลางระหว่างรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ กับประชาชน

(7) เพื่อแสวงหาหรือสอบข้อเท็จจริง สืบสวน สอบสวน หรือสลับรับฟังเหตุการณ์เมื่อได้รับคำสั่ง คำร้องเรียน หรือเมื่อมีเหตุอันสมควร

(8) เพื่อทราบสภาพหรือสถานการณ์ของพื้นที่และประชาชน สำหรับนำไปประกอบการเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข ให้ลมประโยชน์ต่อทางราชการ และให้เหมาะสมกับความเป็นอยู่และความต้องการของประชาชน

(9) เพื่อตรวจเยี่ยม สลับรับฟังทุกชั้น ความคิดเห็น ช่วยเหลือ แนะนำ ชี้แจง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีสมรรถภาพ กำลังใจ และบำรุงขวัญในการทำงาน

ข้อ 8 การตรวจราชการตามระเบียบนี้ แบ่งเป็น 2 กรณี คือ

(1) การตรวจราชการกรณีปกติ ได้แก่การตรวจราชการตามแผนงาน งาน และโครงการ ตามนโยบายของรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามที่ได้พิจารณาจัดเลือกและกำหนดแผนการตรวจราชการไว้แล้วล่วงหน้าเป็นรายปี

(2) การตรวจราชการกรณีพิเศษ ได้แก่การตรวจราชการที่นอกเหนือจาก (1) ตามที่ผู้บังคับบัญชาเห็นชอบและมอบหมาย ดังต่อไปนี้

(ก) เรื่องที่ได้รับการร้องขอจากหน่วยงานของรัฐ ให้ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือประสานการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงาน งาน และโครงการ ที่ดำเนินการอยู่แต่มีปัญหาขัดข้องซึ่งไม่สามารถแก้ไขหรือดำเนินการให้แล้วเสร็จตามขั้นตอนปกติ สมควรได้รับการแก้ไขประสานการปฏิบัติ หรือสนับสนุนจากหน่วยเหนือหรือหน่วยบังคับบัญชาในระดับที่สูงกว่า

(ข) เรื่องที่ราษฎรร้องเรียนขอความเป็นธรรมหรือขอความช่วยเหลือ เพื่อคลี่คลายหรือแก้ไขความทุกข์ยากเดือดร้อน

- (ค) เรื่องที่เกี่ยวกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์สำคัญหรือสาธารณภัยอันจำเป็นที่รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐต้องเข้าไปดำเนินการช่วยเหลือและแก้ไขให้ทันการ
- (ง) งานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ 2

ระดับการตรวจราชการและอำนาจหน้าที่ผู้ตรวจราชการ

ข้อ 9 การตรวจราชการมี 3 ระดับ ดังต่อไปนี้ คือ

- (1) การตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี
- (2) การตรวจราชการระดับกระทรวง
- (3) การตรวจราชการระดับกรม

ข้อ 10 ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี สังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รับผิดชอบการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยให้มีอำนาจติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ชี้แจง ให้ถ้อยคำ และส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ 11 ผู้ตรวจราชการกระทรวง สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง รับผิดชอบการตรวจราชการระดับกระทรวง มีอำนาจหน้าที่ตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เฉพาะในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง และปลัดกระทรวง โดยให้มีอำนาจติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกระทรวง ให้ชี้แจง ให้ถ้อยคำ และส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ 12 ผู้ตรวจราชการกรม สังกัดกรม รับผิดชอบการตรวจราชการระดับกรม มีอำนาจหน้าที่ตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ เฉพาะในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกรม ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนอธิบดี โดยให้มีอำนาจติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรม ให้ชี้แจง ให้ถ้อยคำ และส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ 13 ในการตรวจราชการทั้ง 3 ระดับ หากผู้ตรวจราชการตรวจพบและเห็นว่าการปฏิบัติงานใด ถ้าปล่อยให้ดำเนินการต่อไป จะเป็นการเสียหายแก่ราชการหรือประโยชน์ของประชาชนอย่างร้ายแรง ก็ให้มีอำนาจสั่งยับยั้งการปฏิบัติงานนั้นไว้ก่อน โดยให้สั่งเป็นลายลักษณ์อักษร แล้วรับรายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาโดยด่วนที่สุด

หมวด 2

การกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการ

ส่วนที่ 1

การกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ 14 ให้มีคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี ประกอบด้วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายและมอบอำนาจให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีสำหรับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เกี่ยวกับงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

(ถ้ามี) และผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการกองในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 15 ให้คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) พิจารณากำหนดแผนการตรวจราชการกรณีปกติประจำปีของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีตามข้อ 8 (1) เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีดำเนินการตามแผนการตรวจราชการต่อไป

(2) พิจารณารายงานผลการตรวจติดตามการดำเนินงานของแต่ละแผนงาน งาน และโครงการ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการตาม (1) ในลักษณะภาพรวม เพื่อทราบถึงความก้าวหน้า ความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีทราบ หรือพิจารณาสั่งการ

(3) ประสานงานการตรวจราชการกับคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกระทรวง คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกรม และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(4) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย การจัดระบบ และการบริหารด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ตรวจราชการ และการตรวจราชการทุกระดับ

(5) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(6) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ 2

การกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกระทรวง

ข้อ 16 ให้มีคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกระทรวง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงเป็นประธานกรรมการ รองปลัดกระทรวงที่ได้รับมอบหมายให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงเกี่ยวกับงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง (ถ้ามี) ผู้ตรวจราชการกระทรวง และอธิบดี เป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งผู้อำนวยการกองในสำนักงานปลัดกระทรวงที่ลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง เป็นเลขานุการ กับแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้อีกไม่เกินสองคน

ข้อ 17 ให้คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกระทรวง มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) พิจารณากำหนดแผนการตรวจราชการกรณีปกติประจำปีของผู้ตรวจราชการกระทรวงตามข้อ 8 (1) เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงดำเนินการตามแผนการตรวจราชการต่อไป

(2) พิจารณารายงานผลการตรวจติดตามการดำเนินงานของแต่ละแผนงาน งาน และโครงการ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการตาม (1) ในลักษณะภาพรวม เพื่อทราบถึงความก้าวหน้า ความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีทราบ หรือพิจารณาสั่งการ

(3) ประสานงานการตรวจราชการกับคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกรมภายในกระทรวง และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(4) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานใด ๆ ตามที่
คณะกรรมการมอบหมาย

(5) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการ
กระทรวง

ส่วนที่ 3

การกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกรม

ข้อ 18 ให้มีคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกรม ประกอบด้วยอธิบดีเป็นประธานกรรมการ รองอธิบดีที่ได้รับมอบหมายให้สั่งและปฏิบัติราชการแทน อธิบดีเกี่ยวกับงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรม (ถ้ามี) ผู้ตรวจราชการกรม และ ผู้อำนวยการกอง เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีแต่งตั้งผู้อำนวยการกองที่ลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุน งานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรม เป็นกรรมการและเลขานุการ กับแต่งตั้งผู้ช่วย เลขานุการได้อีกไม่เกินสองคน

ข้อ 19 ให้คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกรม มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) พิจารณากำหนดแผนการตรวจราชการกรณีปกติประจำปีของผู้ตรวจราชการกรม ตามข้อ 8 (1) เพื่อนำเสนอปลัดกระทรวงพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อปลัดกระทรวงให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ผู้ตรวจราชการกรมดำเนินการตามแผนการตรวจราชการต่อไป

(2) พิจารณารายงานผลการตรวจติดตามการดำเนินงานของแต่ละแผนงาน งาน และโครงการที่ได้กำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการตาม (1) ในลักษณะภาพรวม เพื่อทราบถึง ความก้าวหน้า ความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอปลัดกระทรวงทราบ หรือพิจารณาสั่งการ

(3) ประสานงานการตรวจราชการกับคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกระทรวง และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(4) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(5) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการกรม

หมวด 3

การรายงานและดำเนินการตามผลการตรวจราชการ

ส่วนที่ 1

การรายงานผลการตรวจราชการ

ข้อ 20 เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจราชการทั้งการตรวจราชการกรณีปกติหรือกรณีพิเศษในแต่ละคราว ให้ผู้ตรวจราชการรับรายงานผลการตรวจราชการต่อผู้บังคับบัญชา ดังนี้

(1) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี รายงานผลการตรวจราชการต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบ หรือพิจารณาสั่งการ หรือนำเสนอรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีทราบ หรือพิจารณาสั่งการ แล้วแต่กรณี

(2) ผู้ตรวจราชการกระทรวง รายงานผลการตรวจราชการต่อปลัดกระทรวงเพื่อทราบ หรือพิจารณาสั่งการ หรือนำเสนอรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทราบ หรือพิจารณาสั่งการ แล้วแต่กรณี

(3) ผู้ตรวจราชการกรม รายงานผลการตรวจราชการต่ออธิบดีเพื่อทราบ หรือพิจารณาสั่งการ

ข้อ 21 ให้ประมวลรายงานผลการตรวจราชการกรณีปกติของผู้ตรวจราชการสรุปเป็นภาพรวมของแต่ละแผนงาน งาน และโครงการ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการประจำปี เสนอให้คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 14 ข้อ 16 หรือข้อ 18 แล้วแต่กรณี พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนที่จะดำเนินการตามข้อ 15 (2) ข้อ 17 (2) หรือข้อ 19 (2) แล้วแต่กรณีต่อไป

ข้อ 22 ในการตรวจราชการ หากมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องรายงาน หรือ จะต้องขอคำวินิจฉัยสั่งการจากผู้มีอำนาจ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาโดยทางวิทยุสื่อสาร โทรศัพท์ โทรภาพ หรือทางอื่นตามความเหมาะสม แต่เมื่อกลับจากตรวจราชการแล้ว ให้แสดงรายละเอียด ไว้ในรายงานผลการตรวจราชการด้วย

ข้อ 23 การรายงานผลการตรวจราชการให้แสดงข้อเท็จจริง เหตุผล ข้อมูล พยานหลักฐาน ข้อสรุป และข้อเสนอแนะที่มีความชัดเจน กระชับ และเข้าใจง่าย

ส่วนที่ 2

การดำเนินการตามผลการตรวจราชการ

ข้อ 24 เมื่อนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ปลัดกระทรวง หรืออธิบดี ผู้มีอำนาจหน้าที่ ตามระเบียบนี้ ได้สั่งการหรือมีความเห็นในรายงานผลการตรวจราชการประการใดแล้ว ให้ หน่วยงานที่ลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการ ติดตามหรือดำเนินการให้ บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

หมวด 4

เบ็ดเตล็ด

ข้อ 25 ให้ผู้รักษาการตามระเบียบนี้ จัดทำคู่มือทั่วไปในการตรวจราชการ รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติโดยทั่วไป และให้มีผลบังคับแก่หน่วยงาน ของรัฐที่มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการตามระเบียบนี้

ในกรณีจำเป็น หน่วยงานของรัฐที่มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการจะจัดทำคู่มือเฉพาะใน การตรวจราชการของแต่ละระดับที่รับผิดชอบขึ้นใช้ เฉพาะกระทรวงหรือกรมตามความเหมาะสม ก็ได้ ทั้งนี้ โดยให้สอดคล้องกับคู่มือทั่วไปในการตรวจราชการตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

ข้อ 26 ให้หน่วยงานของรัฐที่มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการดำเนินการประชาสัมพันธ์งานตรวจราชการ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันถูกต้องต่อประชาชน

ข้อ 27 ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและสนับสนุนการตรวจราชการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่

พ.ศ.

นายกรัฐมนตรี